

Emoce V.

Problémy a způsoby studia emocí

- Je nesnadné přesně popsat psychické stavy, které ZO při pokusu zažívá, pokud je ovšem vůbec zažívá
- Velké množství a nejednoznačnost termínů označujících emoční stavy
- Je prakticky nemožné experimentálně přesně vyvolat přesně tutéž emoci podruhé

Metodologické problémy

- důraz na průběhovou stránku dění
- problematika basálního neboli klidového měření
- předpoklad, že daný podnět vyvolává emoci u každé osoby za všech okolností
- časový průběh emoce je krátkým úsekem dlouhodobého složitého průběhu fyz. a psych. procesů
- fyziologické projevy emočních reakcí jsou neobyčejně rozmanité

Základní metodické přístupy

Metodické přístupy k výzkumu emocí lze rozdělit do tří vývojových stádií:

- **popisné -deskriptivní**
 - předpoklad - každému emočnímu stavu odpovídá určitý vzorec fyziologických změn nebo projevů chování (polygraf)
- **příčinné - kausální**
 - základem je snaha najít faktory emocí, které vedou k jejich vzniku, případně vysvětlit mechanismy emočních reakcí (podmiňování a učení)
- **synthetisující - komplexní - /komplikovaný/**
 - jeho charakteristickými znaky jsou operacionální vymezení zkoumané emoce, uvážení časového faktoru, vymezení složek a dílčích systémů, určení jejich vzájemného vztahu i vztahu k centrálnímu procesu emoce

metody studia emocí

5 kategorií experimentálně měřitelných projevů emocí dle Burdocka a Zubina:

- fyziologické
- senzorické
- percepční
- psychomotorické
- konceptuální /vztahové

Psychologické pokusy ve třech skupinách:

- pozorovaná aktivita
- aplikované podněty
- aplikace zátěže

metody navozování emocí

- Týž podnět nemusí vyvolat u různých osob tutéž emoci
- Týž podnět má různé emoční hodnoty pro různé jedince (emoční reakce je především výsledkem dosavadní zkušenosti jedince a zapojení podnětů do systému jeho současných hodnot)
- Emoce je vlastně spíše osobní reakcí na situaci než automatickou reakcí na podnět.

charakteristika podnětové situace navozující **úzkost**

“Pocit úzkosti vzniká především v situacích, které jsou pro daného jedince neznámé, neurčité a nepředvídatelné, ve kterých se náhle objeví nový podnět, který zdánlivě ohrožuje subjekt a jemuž není možno uniknout. Z hlediska subjektu se v anxiózních situacích často vyskytují pocity očekávání, napětí, ohrožení, překvapení, bezmocnosti, neschopnosti vyřešit daný úkol apod. Společnými znaky všech metod k vyvolání úzkosti jsou neočekávaná změna prostředí nebo očekávání takové změny, zátěž subjektu, popřípadě i frustrace”.

tři taktiky stresového rozhovoru

- **sondování obsahu**, tj. diskuze o nejvážnějších psychologických konfliktech zkoumané osoby
- **manipulace s postojem** čili zaujetí zvláštního postoje k osobě, kterou je subjekt buď ohrožován nebo ponižován, popřípadě je v něm vyvolán pocit úzkosti
- **zhoršení komunikace**, tj. občasné úmyslné poruchy v dorozumívání (úmyslné opakované oslovování jiným jménem, předstírání nepochopení ...)

aplikace zátěže

- Zátěž (stres) označuje buď externí síly, nebo vnitřní podněty a jejich účinky v organismu
- příklady umělých stresových situací: řešení početních úkolů nazpaměť, hyperventilace, asociace k danému písmenu, chladová zkouška

metody zjišťování emocí

- Pozorování přirozené aktivity, zaznamenávání změn po aplikaci rozmanitých podnětů, popřípadě po zátěži
- K úplnému zjišťování emoční reakce je nezbytná jednak introspekce, jednak objektivní popis chování, a to jak globální, tak analytický.
- Introspekci lze ZO usnadnit dotazníkovými schématy nebo dotazníky.
- Srovnání subjektivních údajů s objektivními projevy v nejrozmanitějších ukazatelích
- Při záznamu chování se se s výhodou uplatňuje polopropustné zrcadlo.

Jednotlivé znaky chování určené k pozorování jsou v hodnoticích škálách předem určeny.

Příklad škály určené pro výzkum úzkosti, vzteku a deprese:

0 - není přítomna žádná zvláštní emoce

1 - patrná, ne však zjevná emoce

2 - zjevná emoce

3 - silná emoce

4 - neobvykle silná emoce

5 - velmi silná emoce

6 - nejsilnější emoce jaká kdy byla udávána

Vnímání je složitý proces, při kterém jsou vytvářeny určité struktury jakožto odraz dráždění receptorů. Změny percepčních struktur jsou velmi častým projevem emočních reakcí a v některých experimentálních podmínkách slouží i k vyvolání silných emocí

Změny v senzoryckých a percepčních procesech jsou častými projevy emocí.

Metoda percepčního zkomolení:

- odhad které ze dvou krátkodobě prezentovaných úseček je delší.
- po každém řešení je dána možnost přesvědčit se o správnosti výkonu
- několikrát došlo k úmyslné záměně a tím k vyvolání dojmu percepčního zkomolení - provázeného silným pocitem úzkosti

“percepční zcitlivění”

“percepční obrana”

- **Percepční zcitlivění** - snížení udávaného prahu rekognice pro předmět nebo pojem, který je pro organismus přijatelný, nebo kterého může být použito k tomu, aby byla odstraněna nepohoda nebo udržen stav pohody.
- **Percepční obrana** - zvýšení rekogničních prahů pro podněty, které by mohly vyvolat nepohodu, nebo ohrozit smysl daného jedince pro pohodu.

Pro vyvolání i sledování silných emočních reakcí slouží i metoda “senzorické deprivace”

<http://videosift.com/video/Total-Isolation-Sensory-Deprivation-Experiment>

Svět gest

ahoj

USA

Havaj, USA

Indie

pojd'

USA

Turecko

ne

USA

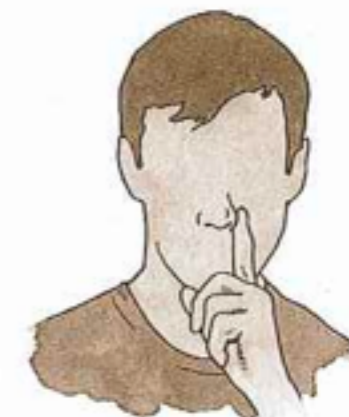

Řecko

neříkej to

USA

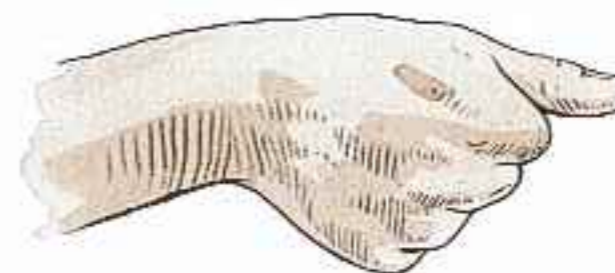

Velká Británie

podívej

USA

Indonésie

Tato gesta mohou vypadat stejně, jejich význam se však velmi liší podle toho jak a kde se použijí.

země	význam
USA	souhlasí
Brazílie	hodně štěstí
Itálie	Vulgární gesto

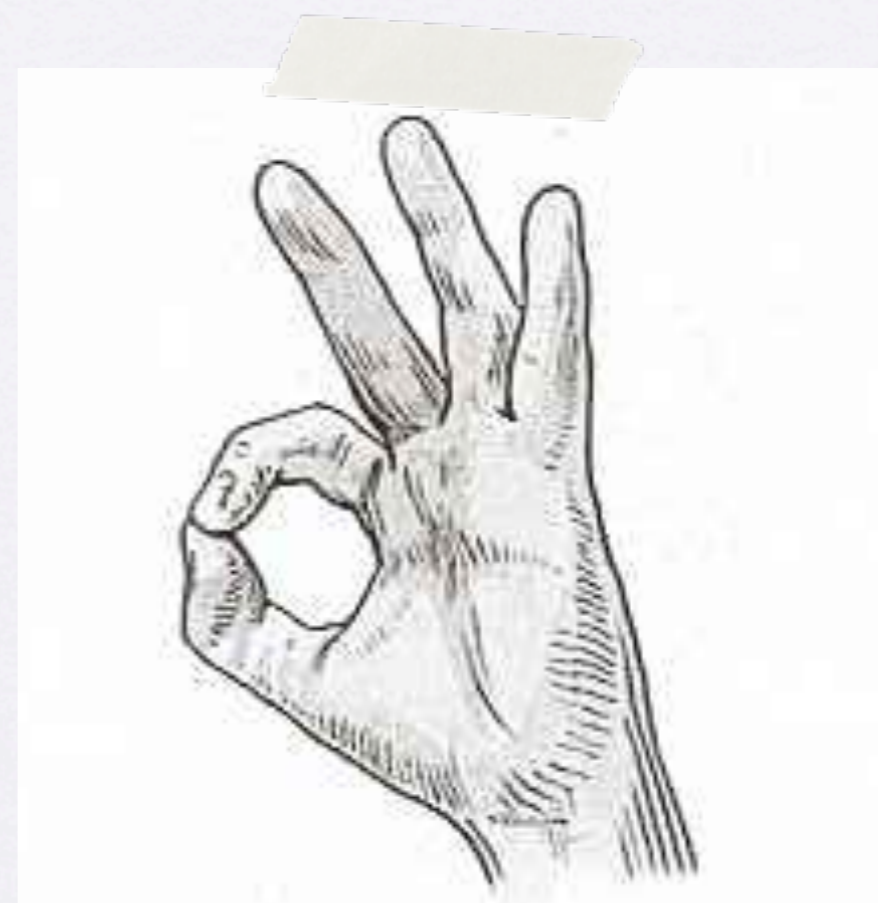
Tato gesta mohou vypadat stejně, jejich význam se však velmi liší podle toho jak a kde se použijí.

země	význam
USA	skvělé!
Německo	jeden
Japonsko	pět
Afghánistán	vulgární gesto

Tato gesta mohou vypadat stejně, jejich význam se však velmi liší podle toho jak a kde se použijí.

země	význam
USA	OK
Japonsko	zaplat' mi
Francie	bezenné
Rusko	vulgární gesto

Emotikony

19-Sep-82 11:44 Scott E Fahlman :-)
From: Scott E Fahlman <Fahlman at Cmu-20c>

I propose that the following character sequence for
joke markers:

:-)

Read it sideways. Actually, it is probably more
economical to mark things that are NOT jokes, given
current trends. For this, use

:-(

E-smích

LOL

anglicky

LOL = směji se nahlas

mdr

fancouzsky

mdr = umírám smíchy

ROTFL

anglicky

ROTFL = válím se
smíchy po podlaze

jajaja

španělsky

jajaja = ha ha ha

ha3

Malajsie

ha3 = třikrát ha

asg

švédsky

asg = řvu smíchy

g

dánsky

griner = směje

하 하 하

korejsky

hhh = ha ha ha

James - Langova teorie ...

- Podle nich emociogenní podněty uvádějí nejprve reflexně v chod příslušné tělesné projevy, a teprve zpětně pocitování oněch somatických změn tvoří základ každé emoce.
- Podstatou emocí je podle Jamese pocitování celého komplexu orgánových změn. Lange se domníval, že rozhodující význam pro vznik emoce má pocitování změn vazomotorických.
- James předpokládal, že mají biologický původ pouze nižší emoce, takové, které jsou spojeny především se sebezáchovnými tendencemi individua.